

Սէյանքը միւսվարտաթիւ հազ-
գրեմտ վաղ օրընան 10 կիւն դա-
նալիս իրեն իրեն 21 տեան ինքն-
պարէն չըզանազարա չամիլ օրնազ,
վէ թապկալ օրան սըհհիլէ մէր քեզ-
լերնան ինչա իսիլմէք իւրէ 21
սասմէ ինքնիլմէք գարանիմաստն
թէնզիլմէք Սըհհիլէ նէգարէթիմնէ
լաղմէ կէնէլերէ էմր ու իշար իսիլ-
միլ տիր:

Քէզա դեկտ. 23 թարիխինտէն
իմիլպարէն Գարաթէնիլ վէ Այազ-
տէնիլ իմանալարտան վիւրուտ ի-
տան Եօհու վէ էշարար հազգըն-
տա ազտէմնէ վաղ օրուան մուա-
նէնիլ թըպկալէ լաղմ օրուանը, վէ
եալընը Օտէստան կէնէն Եօհու-
լարէն մուալէնիլ թըպկալէյէ թա-
պի թուրքիմար մուգարէր պու-
լունմը տըր:

Ագտէմնէ Գոնեա վիւրէյիմիլ
Էրիլա խանըմտա գուհուր իտէն Գո-
լերա խանիլարընտան 20 կիւնտէն
պէլու հիլ պիլ Էնէր կէօրիլմէմէք-
լէ, իլլէլիլ թէմմարիլա միւնտէլի
օրուալը մանլըմը, վէ օրալա գար-
չը վաղ օրնան գարանիման դեկտ.
7 տէն իմիլպարէն լաղմ օրուանը
տըր:

Տիւնքի թէյէկրաֆարտա օրու-
տըր իւրէ, կէնէն սալը կիւնիլ Բէ-
թիւրպարտա ազըր կէնէնիլ մէք-
թէպէրտէ գուհուր գուհուր իմիլ
տըր:

Անատու վէ Բուսէյիլ Շահնէ
միւսվարտաթիւ գարըր Ալթարիս
հիւրիմէթիլ թարաֆընտան գարան-
թիւմ վաղ օրնալ տըր:

ԻՆԷԱՌԻԻՐԻԱՍԻ ԲԱՅՍՏՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Գանի մը որ առաջ լրագրող խմբա-
րական սեղանին վրայ Զմիւղեալէ զըր-
կուած քանի մը նամակներ տեսնաք,
որոց մէջ մէկ երկու շարքով առաջ ձե-
րէքի մէջ յաղուած խնդրոյ մը բա-
ցատուրիմը կը տեսնուէր:

Այդ գրութեանց մէկ մասը արդէն հո-
րատարակուեցաւ երկէ այս միւսկիւն-
րուն մէջ, իսկ մեզ համար ամենէն ա-
ւելի ուշագրուէր արդէն Տիրան էֆ. Գա-
պարեանի գրութիւնն էր, որուն մէջ
անձնապաշտպանութեան ձեռնարկուած
էր մինչդեռ լուրիմը աւելի կարեւոր
էր այս պարագային մէջ, Բայց ես գոհ
մնացի որ տիրա Գապարեան իւր բա-
րկիւմանց լոյս պարծեալ իրաւունքը պի-
տի ունենալ թէ խոսքի տակ չէ մնացած
եւ թէ պատասխանելու համար բաւա-
կան բառ գտած է. մեր մէջ հոգ չէ ինչ
որ ըսուի ընտաղատութեան մը փոխա-
րէն, միայն թէ բան մը գտնուէր ու ըսե-
լու է, եւ պարզամիտներու թիւ մը
կայ որ ամեն տրամաբանութիւն կը լիւ-
նէ եւ ամեն փաստ ծափահարելու պատ-
րաստ է, հոգ չէ թէ որչափ փոքուն ու ա-
հիմն ըլլան անոնք:

Գանի մը բառով նախ խնդիրը բա-
ցատընէք:

Կարապետ Գուրուսեան անուն ըն-
միւնիւրի մը, որ գուցէ պատուական

գրագետ մ'ալ է, խաղ մը գտած է,
«Գիւղացի Ջաղպպար» անունով: Աոյն
խաղը կը ներկայացուի Իզմիրի Հայ Ըն-
թիւնըստան ի նպաստ, նոյն Ընթիւնըստան
անտեսուելու Գապարեան էֆ. թողութե-
ութեամբ եւ քաջակերութեամբ: Միւս-
նոյն անձը մէկ երկու օր վերջ նոյն խա-
ղը կը ընձադատէ Արեւելի միջոցաւ,
Թերեւս ներկայիս կը առնէ ինքզինքը
արդարացնելու համար, եւ երկու օր յե-
տոյ ձեւերէն եւ միւս լրագրաց մէջ չը-
նորձակալութիւն կը յայտնէ հեղինակին
հրապարակ հանած գործին համար: Երբ
ձեւերէն խմբագրութիւնը մասնակի կը-
նէ Գապարեանի հակառակութիւնն-
ըր, վերջինը զայրանալով այդ քննա-
դատութեան դէմ էր: Եւ թափելէ քո-
ղով պատասխան մը կը զրկէ հրատա-
րակելու համար:

Բարեկամական խօսակցութեան մը
մէջ ընտաղատութեան մը պատասխա-
նելու համար փոքր անուշադրութեանց
գուցէ ներուի, բայց հրապարակի վրայ
երեւցած պատասխանի ու քննադատու-
թեան մը մէջ, լեռններն ու ձորերէն եւ
խորշէն դուրս մէջ բերուած փաստերն
ծիծաղելի ըլլալէ աւելի արժէք մը չեն
կորստ ունենալ:

Խնդրոյն ամենէն զարմանալի կողմը
այն է, որ նամակագիր Գապարեան
էֆ. իւր 5 էջ պատասխանագրոյն մէջ
ընդհանրապէս կը խօսի վերլուծելու խա-
ղին նիւթին եւ պարունակութեան նը-
կատմամբ: Այսպէս մը որ մեզ համար
մեծ կարեւորութիւն մը չունի, իսկ գա-
րով իւր անձնական վերաբերեալ քնն-
նադատութեան, հաղու. քանի մը տող
նուիրուած է առ այդ:

Մեզի համար հետաքրքրական չէ
գիտնալ թէ հեղինակը ո՞րչափ յաջողած
է իւր գործին մէջ, բայց չառ ասելի
կարեւոր է գիտնալ թէ ազգային հաս-
տատութեան մը վարիչը, Իզմիրի նա-
նազարգեալ կեդրոնի մը մէջ, ինչ նը-
մադրութիւնք միտալ քանի մը տեսակ
ուղղութիւն եւ գոյն ցոյց կուտայ շատ
պարզ գործի մը մէջ:

Հայ Ընթիւնըստան ի նպաստ ներկա-
յացուած մը տրուելու խնդրոյն մէջ նոյն
հաստատութեան անտեսուելու իւր ձա-
յը շատ լաւ լսելի կրնայ ընել, բայց ա-
ռանց այսպիսի դիտողութիւն մը ըլլուե-
լու եւ մինչեւ իսկ խաղին փորձերն
ի ներկայութեան Գապարեան էֆ.ի տե-
ղի ունենալ վերջ նոյն անձին կողմէն
թոյլ եւ ակար ընտաղատութիւն մը կը
ընել եւ քանի մ'օր վերջն ալ պաշտո-
նապէս չնորձակալութիւն կը յայտնուի
հեղինակին Անատուիլ հակառական ուղ-
ղութիւն մը որուն չը կըցանք վերահա-
տա ըլլալ:

Կերեւի թէ Գապարեան էֆ.ի գաղա-
վարներն այնչափ յեղեղուկ են որ, օր
մը պաշտպանած ուրիշ օր մը կը ըն-
նադատէ եւ այս օրուան դրուատածը
վաղը կը պարտաւ:

Մեծ հակառակութեան մէջ ինկած չը
համարուէր Տ. Գապարեան երբ աոյն
ստորեր կը գլչէ իւր նամակին մէջ. «Եւր-
կապուտն վերջնալէ ետք, ընտանեաց
մեծ մասին մէջ խնդրոյ նիւթ դառնած
էր սոյն ներկայացուած եւ կը մեղադրե-
լին մեզ թէ ինչպէս սոյն կողմէ մեր ճա-
շակի յարժար գտնելով ներկայացուցած
էինք պէտք էր պատասխանել ոչ թէ
վարկութեան կողմէ այլ իւր անհատ եւ
կըր թարգման հանդիսանալ կարծ-
եացք»:

Երբ հանդիսանալ կը ընտաղատեն

Հայ Ընթիւնըստանը այսպիսի խաղի մը
ընտաղատութեան համար, կը հարցնենք թէ
Գապարեան էֆ. այս պարագային մէջ
կըրեւ հանդիսանալ պէտք էր պատաս-
խանել թէ իրեն պատասխան ներկա-
յացուցիչ այն հաստատութեան որ հան-
րային քննադատութեան առարկայ ե-
ղած էր:

Մեզը ընթերցողաց ձանձրոյթ չ'պատ-
ճաւորու համար քանց կրնենք մի առ մի
մէջ բերել նամակին հակառական հաս-
տատութեան, միայն թէ սոյն մասնաւոր
խնդրոյն վրայ կարծէ որ գաւառական
մարմնոց ուշադրութիւնը հրաւիրենք:

Մարդ անձնատապէս կրնայ ուղած
կերպով գործել որ եւ է ինքզինքն մէջ,
բայց հանրութեան ներկայացուցիչը
պէտք է քիչ մը աւելի լաւ խորհիլ ի-
րենց պատասխանատուութեան աստի-
ճանին վրայ եւ հասարակութեան վրա-
տահմնելու շարժարք չը գործածեն:

Պատուի եւ արժանապատուութեան
տիր մարդը ալ եւ ալ զիմակներ չը
կրնի. ինչ որ է իւր պաշտոնական չը-
քանակին մէջ նոյնը կը մնայ անկէզ
գուրա ալ, եւ փոփոխելիքը այս յա-
կութիւնները տեսնել Տիրա Գապար-
եանի վրայ որ փոխանակ իւր գաղա-
վարներուն տիպարութիւնը խոստովա-
նու, մանաւանդապես միջոցներով եւ քա-
նուր չըղջիպտոյն մը մէջ ինքզինքը
արդարացնել կը ձգտէ:

ՄԷԲԵԱՌԻՊ

Պրտատան թարաֆըմը պիւզէն
աթի եաղըլըօր:

Մեզին օրերս Պրտալայի մէջ քա-
հանայից կողմանէ երեսն եկած
մի քանի անկարգութիւններ ամեն
կարգի ողջամիտ անձանց իրաւամբ
ցաւ պատճառուած է:

Գիւտեմբեր 7ին երեքարթի օրը
հանրապետ Ստեփան էֆէնտի
Պարկմայեանին հոգեվար միջոցին,
կըսական վերջին պաշտամանից կա-
տարման համար քահանայի մը կա-
րտուութիւն տեսնուելով, մի քանի
անձնէք եկեղեցի կը դիմեն ժամա-
րար քահանային կանչելու համար:

Բայց եկեղեցին ոչ ոք գտնելով բա-
րեկիւմանին այցելութեան մը հա-
մար ժամարար քահանային զուրա
երած ըլլալը պահապան ժամակույն
իմանալով կ'ապրիլան քահանային
այցելութեան երկրորդ բայց անկէզ
ալ ապարդիւն ետ կը դառնան,
որովհետեւ ժամ մը առաջ քահանային
ուրիշ տուն մը այցելութեան գա-
ցած էր: Ինչո՞ք չը շարժած կ'սկսին
առդէն անդին վազելով քահանայ
մը փնտռել, եւ վերջապէս տէր Մի-
քայիլ քահանային իւր տունը գտնա-
լով հիւանդին քովը կը բերեն որ
հարկ եղած պայտամուռը կը կա-
տարէ, իսկ գարով մեր ժամարար
քահանային տունէ ի տուն պտըտելով
իւր տանը կանցնուէ: Այս մեր
Պրտալայու քահանայից վիճակը:

Ժամարար քահանայ մը որ իր հե-
տեւալ օրուան կատարելիք սուրբ
պաշտամանը համար փոխանակ ամ-
բող օրը սաղմուսելով և աղօթելով
անցուցնելու, աստիճանաբար այցելու-

թեան պտըտելով ժամապահու կը-
լայ և ալապէսով խեղճ հիւանդի մը
և երախարի մը հոգեւոր միջնաբա-
թեան գործի մեռնելուն պատճառ
կըլլայ:

Սոյն գրութեամբ Պարարարա-
րանին ուշադրութիւնը հրաւիրելով,
այսպիսի անկարգութիւնաց կրկնուե-
լուն վերջ տրալիլ կը փախաբիմք:
20 դեկտ. 1893

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԱՍԱՆԵՍԻ

(Տիւնէ Կէնէնիլ Կէնէնիլ Կէնէնիլ Կէնէնիլ)
Խոտոյթիլ բարեւար ազգայինը,
որպէս ամեն տարի, նոյնպէս և
այս տարի նուիրած են Հանրա-
տեղոյն պատուարժան թուական
Խորհրդոյն 1134 օգգա սոյն, 173
օգգա ձևաւոր, 100 օգգա բալլա,
57 օգգա թանրիք:

Ի կէնէնիլ, Կէնէնիլ գիւղի բարեւար
ազգայինը՝ Նախահանութեամբ
տեղոյն պատուարժան թուական
Խորհրդոյն 223 օգգա սոյն, 10
օգգա լուրիս, 8 օգգա չամիլ, 5
օգգա ցորեն:

Կիւլէնիլ անդին եղարք,
իւրեանց բարեկիցատակ ծնողաց
մէջ. Սերալմէ էֆ. և Հոփիսմէ
Տիւնիլ հոգեւոր հացիկըմիլ հա-
մար 120 օգգա սոյն, 35 օգգա
իւլ, 35 օգգա շաքար, 30 օգգա
Իսիլ, 56 օգգա բալմաթէ, 13
օգգա տոմաթէն բէլթէ, 21/2 օգգա
վարեշուր, 101/2 օգգա խնձոր:
Վսեմ. Յովհաննէս պէյ Տառնէն
4 քալար այծեր:

Քիւրէնիլ և խորասանի արհես-
տարք նաեւ՝ 6 օղիար, 60 օգգա
բրինձ, 201 քիւր հաց:

Չաթլայ խանի Էվլէկցի և Ֆէնէ-
նցի կոչկալարք՝ 1 ուլար:

Վաղար Սարգիսեան՝ 1 ուլար:

Միշնէն Կիւլէնիլեան՝ 1 ուլար:

Օհան Խուսէնիլեան՝ 3 օղիար:

Ի կէտիլ Բաշա Թաթլը Գուլու-
լուան արխատարք՝ 150 քիւր հաց:

Ի իւրա Թարալ Պաշա Մարտիրո-
սի փուան թապալարք՝ 190 քիւր
հաց:

Ի կէտիլ Բաշա, Թաթլը Գուլու-
լու փուան հացաւորք՝ 98 քիւր հաց:

Տիւլիկի Ալիւշան գիւղի ազգա-
յինք՝ 2 ուլար:

Ի Սալմա Թաթլը Մարտիրոսի
փուան գործարարք՝ 63 օգգա զը-
լմը:

Սափիլ արհեստարարք՝ 13 օգ-
գա կէվիք, 20 օգգա շաքար-
իւլ, 31/2 օգգա ձախտոտ, 200
տետր սիկարի թուղթ:

Գուրու Գահիլէն Թարուլիլ՝ 2
օգգա սուրճ:

Ջրափառա վանեցի Պետրոս, 4
տակաւ զուր:

Տիկիլ Աղանի Խաղընեան Լան-
կաթի՝ 5 տա մամ:

Պորոս Կարապետեան՝ 30 զոյդ
պէյլիլ հաց:

Տիկիլ Նուսրէթ Բակրեան Ս.
Հիւսպըն՝ 60 զոյդ բուրդ գուլպայ:

Բարեւար ոմն՝ 40 զոյդ բուրդ
գուլպայ:

Յակըր Գարեան՝ Սիվիհիսարցի
30 զոյդ բուրդ գուլպայ:

Տիկիլ Արուս Սալեկեան՝ 12 զոյդ
թիւլէ գուլպայ (ձեռագործ):

Աքրահամ Երիկեան՝ 40 օրիտակ
աշխարհադրութիւն:

Գարուստ Բարեւեան, Ոսկեան
Գարուստեան և Պորոս Ոսկեանեան
1 պոթիքն բուրձաւ:

Ի զիւնաց Հոգարար. Ազգ. Հիւանդանոցի
Վ. Աստուպպիլ 4. Աստուպպիլ
Սուրէթ Թ. Թուշեան Բ. Ս. Սուրէթ-Թեան
4. Պորոս 1 դեկտ. 1893

ՄԻԻԹԷՖԵՐԻԳԱ

Երբոյմ վիւրէյիլ տախիլնտէ
Այնթապ գաղապետա բոսթա վէ
Թէյէկաթիլ չիւպէսի քիւշատ օրու-
նանգընտան, գաւառի մէջքիւ-
րէյէ կէնէնիլեթէք մէքմուպ վէ
սախիլէնիլ սէհիլէ Հայկալ վիւրէյիլ
տախիլնտէք Այնթապ մէքքիւ-
նէ կէնէնիլեթիւնէ մահայ գաղ-
մամազ իւրէ, մէքքիւր մէքմուպ-
լարէն իւրէյիլեթիւնէ՝ Կիւլըմ Այն-
թապը իւրէյիլեթիւնէ եաղըմար
խոտաւորնիլ իւրէյիլեթիւնէ Թէյ-
հիւ օրուանալ թէյէկաթիլ վէ Բոս-
թա նէգարէթիւնէ մէքքիւ միւ-
սիլիլեթիլ իւր զըլմըմը տըր:

Կիւլէնիլ ճուռա աղչամըր գու-
հուր խոն փորթնաւ Էնտարտա
զարգ օրան մալուան վէ սախիլ տա-
հապընիլ Պահիլիլ նէգարէթիլնէ
վուգու սուլան միւրահաւալար
իւրէյիլեթիլ, թէյիւնէն ամիլէ տալ-
կըմ պիւրիկի երգչալար Մուսա
էֆ. Էվլէկցի կիւն մայիլիլ էֆար-
ալըյա իման տախիլնտէ թահար-
րիկալ վէ մայիլէն իւր իմիլ,
վէ դարգ օրան մալուան վէ չէ-
սիլիլեթիլ չըգարըմար միւրէյիլ
օյաւաղը մալուան վէ գաղապետան
անալըմը տըր:

—4000 թոնէյալօրք Եւթ Սիւ-
ֆուշէն նամ Եոնեան վարօրը կալ
Եւթիլլէ պոնտան 8 կիւն ագտէմ
Հիւսպընտան կիլմէք իւրէ Պա-
թմուան հարէքթիլ իմիլ օյաւըր
հալտէ, չիմիլիլ գաւառ մէյալան
չըգարըմ, վէ չէհիլիլեթիլ ամեն-
թէսի պոլման Ֆուգօյ Մանկո
գուրահետալ թարաֆընտան Պա-
թմու վարա, Պարիկալ վէ սախիլ մա-
հալընտէն թէյէկաթիլ մայիլմալ
թայկալ օրուանը իսէ տէ, վարօրն
օրալար ուղղամարտըմ ճէվապէն
պիտիլիլիլ օրուղմտան, կիւլէն
ճուռա աղչամըր գուհուր խոն
փորթնաւ մէքքիւր վարօրն
պիւր գաղապ ուղղամարտը գանիլ օր-
նըյօր:

—Մըլըրն Էւթիլկաթիլալտա
օրուալար կէօրէ, Մըլըրտա
Պահար Կարալի ճիւրալտա եաղ-
մուր վէ սուգըլըն չիտեթ վէ
քէսթիլնտէն տալըր հայկալմալ
վէ գոյնընտան բէք չըգ խաւարալ
վաղը օրարագ, էրէնիլէ 1000 գո-

յուն իլէ 4 չոպան սէյլէր իլնտէ
զարգ օյաղըլար կիւլիլ, միւսիլի-
լէթը Կարալիլ չէհիլընտէ 3000
գոյնիլ տախիլ թէյէկաթիլ, պիւր չըգ
խոնէլէր եաղըլմար տըր: Չըրա-
թը մահալիլ տախիլ սուլարն քէս-
թիլնտէն նալի թաթիլ օյաւըլտըր:

ԻԼԱՆ

ՖԵԼԳԵԼԱՍԷ ՍԱԹԸՇ

Մ. Ժան Բոսլիլ թիւարթիլ Էվիլ Է-
րօրանն էն պէյիլիլ ֆալթիլալարն-
տան մօտ մօտ պիւր խալիլ տէս վէ նէ-
ֆիս Էնիլ մայլար կէթիլմէքթէ օյ-
մաղա, Էսիլտէն Էսիլ պոլման մալա-
րնը գալէթ Էվիլ ֆիւրալ ֆիւրալիլ
թէյէկէ գարար վէրմը, օյաղընը 30-
թէյէ Էսիլիլ իսան խոն:

Մէքքիւր մաղապ տալմա թալկէթը
Էսիլիլ մաղապ օյմալ օյաղընտան,
միւրէնտալար միւրէյիլիլեթիլնէ Էվիլ-
իլտէն տալմա ալմա մէյալուն վէ խոյ-
նտա իւրէնիլիլ գանիլ ու մէյալ իթ-
մէքթէ տըր:

Ալթըն Ծափիլ գարըլընտա
Գարալիլմալ տաղարնտա
15/27 դեկտեմբեր 1893

ԲԱՐԻՁԼԻ ՊԻՐ ԳԸՋԸՆ

ՀԻՔԻՆՍԻՍԻ

Ֆրանսա Ագտէմալար աղապը-
տան միւրէյիլեթիլ Եղթալ Ֆէյիլ-
նիլ էն կիւլէլ վէ տաղիլ տաղարն-
տան օրուալ, ֆալթիլալ Եօմիլիլեթիլ
ուֆաղ վէ Էնէմիլիլեթիլ սէպէպ-
լերն պալէն նալը վախիլմա նէ-
թիլէլէր հալըր իմիլիլիլ բէք իւլ-
թիլմալ պիւր սուրթթէն հիւրալ
իմիլեթիլ օյան պուր թոմալ պու-
քէրէր Էրմիլիլեթիլ եաղըլտա Թիւր-
քէլէ քեալիլիլ թէյէկէ մէյալիլ-
րէք մէյալիլ ֆիւրալմալ վաղ օյալ-
մը տըր:

Մէքքիւր թէյէկիլ Պաղէ-Գա-
րուստա Թարտան քիւլիլալտա-
նէսիլ օրուալ, սուր Գորոս վէ Թա-
կար աղալարն տիւր քեալարնտա
տախիլ պուրմաղապ տըր:

Ֆիւրա

